

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd qui Macedonij sententiam propugnabant, & qui Antiochiae
conuenerant, Acacij fautores, Nicaenam fidem corroborauerunt. Cap. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

Quod ad Iouinianum vnde episcopi concurrebant, singuli sperantes eum ad fidem suam se traducturos. C A P . X X .

Imperatore Iouiano ex Perside reuerso, tumultus in ecclesiis de integro excitatus est. Episcopi autem, dum singuli Imperatorem suæ ipsorum fidei assensurum exspectarent, alius alium praeuertere contenderunt. Imperator, quoniam perpetuò fidei Consuetudinis adhaeserat, omnibus respondet, se eam prælaturum: perque literas Athanasiu[m] Alexandriæ episcopum bono animo esse iubet. Qui statim post occasum Iuliani, ecclesia Alexandriæ denuò potitus est. Quo quidem tempore literis confirmatus Imperatoris, omni penitus metu liberatus est. Porro Imperator episcopos à Constantio relegatos, & à Iuliano nondum suis ipsorum sedibus restitutos, reuocauit. Sub idem tempus omnia gentilium delubra occlusa fuere: Gentiles ipsi alij aliis in locis se occultare: qui autem pallia gestabant, pallia deponere, & communi usitatoq[ue]; habitu uti cœperunt. Cruenta illa & scelerata sacrificia, quorum labe se palam contaminabant, & quibus regnante Iuliano, se exsaturauerant, omnino fuere sublata.

Quod qui Macedonij sententiam propugnabant, & qui Antiochiae conuenerant, Acacij fautoris, Nicenam fidem corroborauerunt.

C A P . X X I .

Venit Christianorum res non adhuc pacatae tranquillæque fuerunt. Nam qui diuersæ religionis factionibus præerant, Imperatorem adeunt, rati sibi liberam ab eo potestatem permitti contra aduersarios pro arbitratu[m] dicandi. Ac primum, qui Macedoniani appellabantur, libellum illi offerunt, postulantque, vt qui filium patri dissimilem affuerabant, ij ab ecclesia ejacerentur, ipsi q[ue] in eoru[m] sufficerent loca. Huius vero supplicis libelli authores fuere, Basilius Ancyra episcopus: Siluanus, Tarci: Sophronius, Pompeiopolis: Pasnicus, Zenorius: Comanorum, Leontius: Gallicrates, Claudiopolis: Gastabalorum denique Theophilus. Imperator accepto eorum libello, ipsos absq[ue] responsu[m]

N 5 responso

SOCRAT. HISTOR.

responso dimisit, hæc verba duntaxat locutus: ego contentionem odio prosequor: eos, qui concordia dediti sunt, cō plector amore, venerorq; Quæ cum ad aures aliorum peruenirent, ferociam illorum, qui contendendi studio flagabant, permulgere. Quæ res Imperatoris cessit ex sententia. Præterea eodem tempore cùm Acacianorum mores, qui ad contentionem erant valde proclives, patefacti fuerunt, tum quād illud ipsum hominum genus ad Imperatorum voluntatibus satisfaciendum se semper comparasset, satis perspicuè intellectum. Nam hi Antiochiæ, quæ est in Syria in vnum coacti, cum Meletio, qui paulo ante se ab eorum communione segregauerat, fideiq; assenserat Consubstantialis, in colloquium veniunt. Quod propterea ab illis factū fuit, quia eum in magno honore esse apud Imperatorem, qui tū ibi erat, animaduerterent. Illi igitur communi consensu libellum componere: Consubstantiali assentiri: fidem Concilij Nicæni ratam facere: libellum denique Imperatori offerre instituunt: qui his verbis perscriptus fuit.

*Sanctissimo, Deoq; charissimo domino nostro Iouiano
victori, Augusto, Concilium Episcoporum An-
tiochiæ, in vnum ex varijs prouincijs
conuocatorum, S.*

T'Vam pietatem, Imperator sanctissime, cum primis labores, ut ecclesiæ pax, & concordia stabiliatur, nobis exploratum est. Neq; sumus nescij te sapienter considerasse, formam veræ & Orthodoxæ fidei ad hanc concordiam confirmandam valere maximè. Idcirco, ne in eorum numero, qui doctrinam veritatis adulterare student, habeamur: visum est tuæ prudentiæ significare, quod fidé sancti concilii iam olim Niceæ congregari & approbemus, & teneamus: quandoquidē vocabulū Consubstantialis, quod quibusdam videtur parum recte in ea positum, est probatè patribus commodaq; interpretatione explanatum: que quidē interpretatio ostendit filiū ex patris substantia genitum: patri secundū substantiā similem: & neque affectionē ullam in eius inexplicabili generatione debere intelligi: neq; vocabulū substantiæ apud sanctos patres ad consuetudinē grę, ci fer.

ci sermonis capi, sed ab illis poni ad euertendū illud pesti-
ferum dogma, Christū scilicet ex nihilo ortum esse, ab Ario
impiè introductum: quod etiā isti Anomini, id est qui fi-
lium patri dissimilē statuunt, nuper exorti, multo audacius
impudentiusq; ad ecclesiæ concordiam labefactandam asse-
uerant. Quāmobrem exemplar fidei ab episcopis Nicæ co-
actis expositæ (quam sanè vehementer amplectimur) his li-
teris, quibus animorum nostrorum sententiam tibi declara-
uimus, subiungere placuit. Est enim plenum eruditioñis &
doctrinæ, seque habet ad hunc modum: Credimus in vnum
Deum patrem omnipotentem, & quæ sequuntur.

Episcoporum subscriptio.

EGO Meletius Episcopus Antiochiae, ea quæ supra
scripta sunt, fateor me approbare. Ego Eusebius Samo-
satæ Episcopus eodem modo. Euagrius item, Siculus.
Vranius, Apameæ. Larizeorum, Zoilus. Acacius, Cæsareę.
Antipater, Rossi. Abramius, Vrimorum. Aristonicus, Se-
leucobeli. Barlamenus, Pergami. Vranius, Melitinae. Mag-
nus, Chalcedonis. Eutichius, Eleutheopolis. Isacocis, Ar-
meniæ maioris. Titus, Bostrorum. Sipporum, Petrus. Pe-
lagius, Laodiceæ. Arabianus, Antri. Piso, Adanorum, per
Lamydrionem presbyterum. Sabinianus, Zeugmatis. Atha-
nasius, Ancyrae, per Orphitum & Atetium presbyteros. Ire-
nio, Gazæ. Piso, Auguste. Patricius, Palti, per Lamydrionem
presbyterum. Anatolius, Berænsium. Theotimus, Arabū.
Lucianus denique Arcorum episcopus. Hunc libellum in
Sabini libro, qui collectio rerū in conciliis actarum inscri-
bitur, inuenimus. Imperator verò, qui apud animum suum
proposuerat blanditiis & persuasionib; dissentientiū lites
dirimere, respondit se nemini quidem qualem cunque fi-
dem amplexanti, molestiam exhibiturū: sed eos præter cæte-
ros benevolentia & honore prosecuturum, qui ecclesiæ ad
concordiā adducendæ authores se ostenderent. Hæcque ab
eo ad hunc modum gesta esse Themistius philosophus cō-
memorat. Nam in ea oratione, quæ Consularis inscribitur,
quam de eo conscripsit, eum propterea magnis ornat laudi-
bus, quod potestate cuique pro arbitratu hanc, vel illam
religio-

SOCRATIS HISTORIAE

religionem profitédi permissa , assentatorum mores proflus
refutasset. Quòd hominum genus admodum facete perstrin-
gens, dixit nemini obscurum esse eos, non Deūm , sed pur-
puram coluisse : Euripoque admodum similes esse, qui mo-
dò in hanc, modò in illam partem præcipitatur.

De Iouiani Imperatoris morte.

CAP. XXII.

Imperator autem, vbi hoc pacto impetum eorum, qui tum
contentionis studio incendebantur , penitus represserat,
ocius Antiochia decedens, Tharsum Ciliciæ petit, ibiq;
corpus Iuliani, cum eius funeri iusta soluisset, sepulchro cō-
dit. Quo facto, ipse Consul renunciatur. Tum Constanti-
nopolim ire properans, ad locum quendam, qui Dadastanā
nuncupatur, quique inter Galatiam & Bythiniam medius
interiectus est, aduentat. Ibi Themistius philosophus cum
aliis ordinis Senatorij viris illi obuiam factus, Orationem
suam consulairem, coram illo recitauit. Quam quidem po-
stea etiam Constantinopoli pronūciauit coram populi mul-
titudine. Certè prosperè & feliciter cum Imperio Romano
actum fuisset, statusq; cum populi, tum ecclesiarum propter
tam bonum principem admodum floruisset, si non repenti-
na mors illum à Republica gerenda abstulisset. Nam in lo-
co, quem diximus, tempore Hyberno, obstructione quadā
læthali, oppressus exiuit è vita, illo ipso, & Varoniano filio
suo Cosi. decimotertio Calend. Martij. Septem men-
ses regnauit: vixit autem annos triginta tres.

Liber hic complectitur spatiū duo-
rum Annorum : Mensium
vero quinque.

Tertij libri finis.